PAPRSEK

LEDEN 2018
Číslo 37

Svaz tělesně postižených
v České republice z. s.
krajská organizace
Jihomoravského kraje
Mečová 5, 602 00 Brno

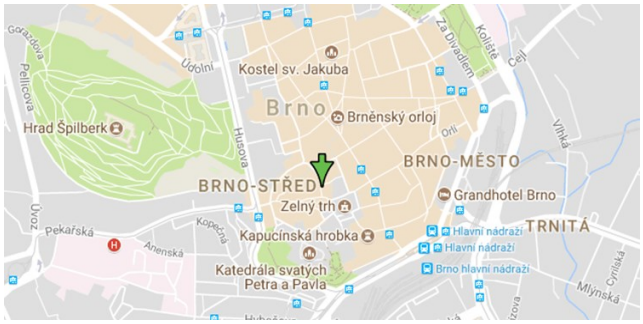

Z obsahu:

- *Otázka týdne*
- *Jak odejít dříve do penze? Co se vyplatí? Předčasný důchod, předdůchod nebo jiná varianta*
- *Sirotčí důchod*
- *Kdo může obdržet přeplatek zdravotního pojištění za rok 2017?*
- *V prosinci a lednu se stali tatínky. Mají od února nárok na otcovskou?*
- *Zažili jsme..*
- *ROSKA Brno—město*
- *Spolková činnost*
- *Lednovým objektivem Ing. Evy Sedláčkové*
- *O nás.*

Otázka týdne

K jakým změnám, o nichž by pojištěnci měli vědět, dojde od 1. ledna 2018?

Odpověď

Příjemnou novinkou pro děti a seniory jistě bude **snížení limitu**, nad který pojišťovna vrací pojištěnci zaplacené doplatky za léky. S účinností od 1. 1. 2018 upravuje novela zákona o veřejném zdravotním pojištění limity na započitatelné doplatky za předepsané ze zdravotního pojištění částečně hrazené léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, vydané na území ČR. **Limit bude 1 000 Kč u dětí mladších 18 let a u pojištěnců starších 65 let** (včetně kalendářního roku, ve kterém dovršili daný rok věku), **u pojištěnců starších 70 let pak 500 Kč** (včetně kalendářního roku, ve kterém dovršili 70. rok věku). U ostatních pojištěnců zůstává limit ve výši 5 000 Kč.

Ze změn týkajících se výslovně zdravotní péče hrazené podle zákona o veřejném zdravotním pojištění stojí za zmínku zejména **rozšíření možnosti pojišťovnou hrazeného nepovinného očkování proti papilomaviru i na chlapce**. Hrazené ho tedy nově mohou mít dívky i chlapci, pokud bylo očkování zahájeno od dovršení jejich 13 roku věku do dovršení 14. roku věku. Navíc VZP pro své pojištěnce od 14 do 18 let připravila jako bonus **příspěvek až 1 000 Kč** na toto očkování.

Nově je pak podle zákona o veřejném zdravotním pojištění od 1. 1. 2018 hrazeno **očkování proti invazivním meningokokovým infekcím, pneumokokovým infekcím, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem Haemophilus influenzae typ b a proti chřipce**, a to u pojištěnců s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny, pojištěnců po transplantaci kmenových hemopoetických buněk, pojištěnců se závažnými primárními nebo sekundárními imunodeficity, které vyžadují dispenzarizaci na specializovaném pracovišti, nebo u pojištěnců po prodělané invazivní meningokokové nebo invazivní pneumokokové infekci.

K řadě změn dochází u očkování od 1. 1. 2018 v důsledku **novelizace vyhlášky o očkování proti infekčním nemocem,** jsou ale spíš technické (ohledně počtu podávaných dávek vakcín nebo intervalu mezi nimi). Druhy povinných očkování se nemění.

V souvislosti s omezením používání amalgámových výplní ve stomatologii jsou v příloze č. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění provedeny změny u úhrad výplní stálých a dočasných zubů **u dětí do 15 let a u těhotných a kojících žen** – bude hrazeno použití **skloionomerního cementu** (v případě, kdy to není ze zdravotních důvodů možné, pak použití **dózovaného amalgámu)** a dále **samopolymerujícího kompozita** v rozsahu špičáků včetně. Ostatní pojištěnci mají nadále z veřejného zdravotního pojištění hrazeny výplně z nedózovaného amalgámu, v rozsahu špičáků včetně jsou hrazena samopolymerující kompozita, u dětí do 18 let i fotokompozitní výplně.

Úpravy se každoročně týkají i **plateb pojistného**. V důsledku zvýšení průměrné mzdy se zvyšuje minimální

Dokončení na str. 9.

ČSSZ informuje: Kdo může „odejít“ do starobního důchodu v roce 2018.

Praha 18. 12. 2017

V roce 2018 vznikne nárok na starobní důchod lidem, kteří dosáhnou důchodového věku a získají potřebnou dobu pojištění alespoň 34 let. Splnění těchto podmínek však neznamená povinnost o důchod žádat ani není důvodem k ukončení výdělečné činnosti – pracovního poměru či podnikání.

Kdo v roce 2018 dosáhne důchodového věku

- muži narození v listopadu až prosinci 1954 a v lednu až srpnu 1955;
- bezdětné ženy narozené v květnu až prosinci 1955;
- ženy narozené v květnu až prosinci 1956, které vychovaly jedno dítě;
- ženy narozené v květnu až prosinci 1957, které vychovaly dvě děti;
- ženy narozené v květnu až prosinci 1958, které vychovaly tři či čtyři děti;
- ženy narozené v květnu až prosinci 1959, které vychovaly pět a více dětí.

Aby mohli „odejít“ do starobního důchodu, musí získat alespoň 34 let doby důchodového pojištění (odpracovaných let), do které se podle zákonných pravidel započítávají náhradní doby pojištění (např. péče o dítě do 4 let věku, základní vojenská služba, pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, doba péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby aj.).

Datum důchodového věku lidé snadno zjistí pomocí důchodové kalkulačky České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ), najdou ji na webu ČSSZ: www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/duchodovakalkulacka/kalkulacka-pro-orientacni-vypocet-starobniho-duchodu.htm.

O důchod je třeba požádat

Kdo se rozhodne o důchod požádat, musí se obrátit na okresní (v Praze Pražskou – kterékoliv územní pracoviště, v Brně Městskou) správu sociálního zabezpečení (OSSZ) podle místa trvalého bydliště, kde s ním odborníci žádost o důchod sepíší. Žádný formulář předem se nevyplňuje. Žádost je ale možné podat nejdříve čtyři měsíce před požadovaným dnem přiznání důchodu.

Odejít do starobního důchodu je právo, nikoliv povinnost. I po vzniku nároku na důchod je možné pokračovat ve výdělečné činnosti bez pobírání důchodu a částku důchodu si tím navýšit. Výdělečnou činnost je možné vykonávat i při pobírání starobního důchodu a po 360 kalendářních dnech této činnosti pak lze požádat o přepočet důchodu.

Parametry výpočtu důchodu přiznaných od 1. 1. 2018

- výše základní výměry důchodu činí 2 700 Kč;
- rozhodné období, za něž se zjišťují výdělky pro výpočet důchodu, zahrnuje roky 1986 až 2017;
- redukční hranice pro stanovení výpočtového základu jsou I. hranice 13 191 Kč a II. hranice 119 916 Kč;
- procentní výměra důchodu činí za každý celý rok důchodového pojištění získaný do doby nároku na důchod 1,5 % výpočtového základu. Výpočtový základ se stanovuje z osobního vyměřovacího základu (průměru příjmů za rozhodné období, příjmy se upravují příslušnými koeficienty na úroveň současné hodnoty) tak, že částka do I. redukční hranice náleží v plné výši, z částky nad I. do II. redukční hranice náleží 26 %, k částce nad II. redukční hranici se nepřihlíží.

Příklad výpočtu starobního důchodu přiznaného v roce 2018

Muž narozený 15. 3. 1955 – jeho důchodový věk je 63 let a 4 měsíce. Toho dosáhne 15. 7. 2018 a k tomuto datu požádá o přiznání důchodu. Získal celkem 45 roků pojištění. Osobní vyměřovací základ (OVZ) tohoto muže za období let 1986–2017 činí 25 000 Kč.

Výpočtový základ z OVZ ve výši 25 000 Kč se stanoví tak, že částka 13 191 Kč náleží v plné výši a k této částce se přičte 26 % rozdílu mezi částkou 13 191 a 25 000 Kč, tj. 26 % z částky 11 809, což je po zaokrouhlení 3 071 Kč. Výpočtový základ je tedy 16 262 Kč (13 191 + 3 071). Procentní výměra důchodu činí 67,5 % z výpočtového základu (45 x 1,5 % za každý rok pojištění), její výše bude tedy 10 977 Kč. K ní bude náležet základní výměra 2 700 Kč, starobní důchod tak bude celkem činit 13 677 Kč.

Tabulka: Výše důchodu podle osobního vyměřovacího základu*)

Osobní vyměřovací základ	Výše důchodu
10 000	9 450
12 500	11 138
15 000	11 922
20 000	12 800
25 000	13 677
30 000	14 555
40 000	16 310
50 000	18 065

*) Platí pro stejnou výchozí situaci z příkladu

Důchodová kalkulačka ČSSZ

Lidé snadno pomocí důchodové kalkulačky ČSSZ zjistí, jaký je jejich důchodový věk, kdy ho dosáhnou či jakou musí získat dobu pojištění, kalkulačka může spočítat rovněž orientační výši starobního důchodu. Údaje, které je do ní třeba vyplnit, získají lidé z informativního osobního listu důchodového pojištění, o který mohou ČSSZ jednou ročně zdarma požádat. Majitelé datových schránek mohou využít online služby ePortálu ČSSZ.

Kde získat informace

Odchod do důchodu je důležitý životní mezník, který je spojen s řadou dotazů. Pracovníci OSSZ potvrzují, že klienti se zajímají nejen o to, jaký jejich důchod bude, ale chtějí vědět i kdy a jak o něj mají požádat, jak celý proces probíhá, jak dlouho vyřízení trvá, jaké doklady mají při podání žádosti předložit, jaká mají jako důchodci práva a povinnosti atd. Ty nejdůležitější informace proto ČSSZ shrnula do praktického letáku Kdy a jak žádat o starobní důchod. Obsahuje praktické rady pro ty, kteří se důchodci právě stali nebo se do důchodu v blízké době chystají.

Podrobné informace o podmínkách nároku na starobní důchod, jeho výši a výpočtu lze získat také při osobní návštěvě OSSZ, klientského centra pro důchodové pojištění při ústředí ČSSZ nebo prostřednictvím telefonní informační linky 800 050 248.

Zdroj: https://www.mpsv.cz/files/clanky/32204/TZ_Kdo_ma_narok_na_duchod_v_roce2018_18122017.pdf

ČSSZ informuje: Kdy je možné „odejít“ do předčasného starobního důchodu.

Důchodový věk mají sice až v roce 2021, přesto zvažují, že by do předčasného starobního důchodu „odešli“ o tři roky dříve, tedy v roce 2018. Ti, kteří se tak rozhodnou, budou muset získat alespoň 35 let pojištění. Pro předčasný starobní důchod totiž platí, že minimální doba důchodového pojištění se stanoví výhradně podle roku, ve kterém občan dosáhne důchodového věku.

Odchod do předčasného starobního důchodu je individuální rozhodnutí. Vždy je nutné zvážit konkrétní životní situaci a důkladně si promyslet, zda a případně o jak dlouhou dobu jít do důchodu dříve. Předčasný starobní důchod se bude trvale krátit, dále je třeba vzít v úvahu, že do doby dosažení důchodového věku jsou příjemci před-

časného starobního důchodu omezeni v možnostech případného přivýdělku.

Maximální doba, o kterou je možné jít do důchodu dříve, je závislá na důchodovém věku Lidé snadno pomocí důchodové kalkulačky České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) zjistí, od kdy mohou nejdříve žádat o přiznání předčasného důchodu a jakou musí získat dobu pojištění, samozřejmě i jaký je jejich důchodový věk a kdy ho dosáhnou. Slovy zákona o důchodovém pojištění: „Je-li důchodový věk nižší než 63 let, může být předčasný starobní důchod přiznán nejvýše o 3 roky dříve před dosažením důchodového věku. Je-li důchodový věk alespoň 63 let, může být předčasný starobní důchod přiznán až o 5 let dříve, ale ne dříve než od dosažení 60 let věku.“ Pokud je tedy důchodový věk občana např. 63 let a 8 měsíců, může jít do důchodu dříve nejvýše o 3 roky a 8 měsíců dříve; občan s důchodovým věkem 64 let a 2 měsíce může jít do důchodu dříve nejvýše o 4 roky a 2 měsíce atd. Teprve lidé, jejichž důchodový věk je 65 let, budou moci mít předčasný starobní důchod přiznaný o celých 5 let dříve před dosažením důchodového věku.

Jak se předčasný starobní důchod krátí

Výše krácení je závislá na délce doby, která chybí od data přiznání předčasného starobního důchodu do dosažení důchodového věku. Sazba procentní výměry důchodu se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne přiznání důchodu do dosažení důchodového věku o 0,9 % výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů, o 1,2 % za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne a o 1,5 % za období od 721. kalendářního dne.

O zvolení vhodného data přiznání předčasného důchodu s ohledem na 90denní úseky je vhodné poradit se s odborníky okresní správy sociálního zabezpečení. Přiznání důchodu o několik dnů dříve může totiž znamenat srážku za další započatý úsek.

Příklady výpočtu předčasného starobního důchodu přiznaného v roce 2018

Příklad č. 1: Muž nar. 1. 6. 1957 – jeho důchodový věk je 63 let a 8 měsíců, dosáhne ho tedy 1. 2. 2021. K 17. 2. 2018 – o bezmála tři roky dříve - odejde do předčasného starobního důchodu (tj. přesně o 1 080 dnů před dosažením důchodového věku, tedy 12 devadesátidenních úseků). K tomuto datu získal celkem 40 let pojištění, za každý rok pojištění činí sazba procentní výměry důchodu 1,5 % výpočtového základu, tj. 60 % (40 x 1,5%). Jeho výpočtový základ je 14 000 Kč. Za 1 080 dnů „předčasnosti“ se sazba procentní výměry důchodu snižuje o 14,4 % výpočtového základu (4 x 0,9 % + 4 x 1,2 % + 4 x 1,5% = 14,4 %). Po snížení o 14,4 % činí sazba procentní výměry 45,6 %. Procentní výměra důchodu tedy činí 6 384 Kč (45,6 % ze 14 000 Kč). Základní výměra v roce 2018, stejná pro všechny důchody, je 2 700 Kč. Výše předčasného starobního důchodu bude tedy celkem 9 084 Kč (6 384 a 2 700). POZOR: Pokud by muž odešel do předčasného důchodu přesně o 3 roky (tj. o 1096 dní) dříve, bylo by krácení větší – činilo by 15,9 % za 13 započatých 90denních úseků.

Příklad č. 2: Muž nar. 1. 2. 1955 – jeho důchodový věk je 63 let a 4 měsíce, dosáhne ho tedy 1. 6. 2018. Potřebná doba pojištění je 34 let. K 1. 1. 2018 – o cca pět měsíců - odejde do předčasného starobního důchodu (tj. přesně o 152 dnů před dosažením důchodového věku, tedy 2 započaté devadesátidenní úseky). K tomuto datu získal celkem 40 let pojištění. Jeho výpočtový základ je 14 000 Kč. Sazba procentní výměry důchodu činí za každý rok pojištění 1,5 % výpočtového základu, tj. 60 % (40 x 1,5%). Za 152 dnů „předčasnosti“ se sazba procentní výměry důchodu snižuje o 1,8 % výpočtového základu (2 x 0,9 %).

Po snížení o 1,8 % činí sazba procentní výměry 58,2 %. Procentní výměra důchodu tedy je 8 148 Kč (58,2 % ze 14 000 Kč). Základní výměra v roce 2018, stejná pro všechny důchody, je 2 700 Kč. Výše předčasného starobního důchodu bude tedy celkem 10 848 Kč (8 148 a 2 700).

Tabulka: Výše krácení důchodu podle doby předčasnosti *)

Důchod přiznán dříve	Krácení sazby procentní výměry důchodu	Krácení procentní výměru důchodu v Kč
o 90 dní	0,9 %	126,--
o 180 dní	1,8 %	252,--
o 360 dní	3,6 %	504,--
o 720 dní	8,4 %	1 176,--
o 1 080 dní	14,4 %	2 016,--
o 1 440 dní	20,4 %	2 856,--
o 1 800 dní	26,4 %	3 696,--

*) Platí pro stejnou výchozí situaci z příkladů výše, tj. výpočtový základ činí 14 tis. Kč, doba pojištění 40 let

Předčasný starobní důchod nelze přiznat zpětně, nelze ho ani „změnit“ na řádný starobní Žádost o předčasný starobní důchod se podává osobně na okresní (v Praze Pražské, v Brně Městské) správě sociálního zabezpečení (OSSZ) příslušné podle místa trvalého pobytu. Předčasný starobní důchod není možné přiznat zpětně, ale nejdříve ode dne podání žádosti. Přiznání předčasného starobního důchodu také vylučuje nárok na řádný starobní důchod, to znamená, že ani po dosažení důchodového věku se předčasný důchod nemůže změnit na řádný starobní. Od dosažení důchodového věku však pro příjemce předčasného důchodu platí stejná pravidla a možnosti jako pro řádného důchodce.

Za jakých podmínek si lze při předčasném starobním důchodu přivydělat

Při výplatě předčasného starobního důchodu není možné až do data dosažení důchodového věku vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění. Je ale možné si přivydělat. Výplatě předčasného starobního důchodu do dosažení důchodového věku nebrání takové činnosti, které nepodléhají odvodům na sociální/důchodové pojištění.

Jsou to:

- tzv. zaměstnání malého rozsahu, kde příjem nedosahuje 2 500 Kč měsíčně,
- činnost vykonávaná na základě dohody o provedení práce, pokud výše započitatelného příjmu v měsíci nepřesahuje částku 10 000 Kč,
- výkon samostatné výdělečné činnosti v rozsahu, který nezaloží v daném kalendářním roce účast na pojištění (což je v roce 2018 do výše ročního příjmu 71 950 Kč).

Toto omezení v možnostech přivýdělku platí jen do dosažení důchodového věku. Od jeho dosažení se na příjemce předčasného důchodu vztahují stejná pravidla jako na řádného důchodce. To znamená, že může vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění, tj. podnikat či pracovat, a to v pracovním poměru uzavřeném na dobu určitou i neurčitou. Za 360 dní výdělečné činnosti zakládající účast na pojištění vykonávané po vzniku nároku na důchod při jeho současném pobírání může požádat o zvýšení důchodu.

Pobírání předčasného starobního důchodu lze přerušit

V situaci, kdy příjemce předčasného starobního důchodu, který ještě nedosáhl důchodového věku, nastoupí do zaměstnání, které zakládá účast na pojištění, výplata předčasného starobního důchodu mu do ukončení zaměstnání nebo dosažení důchodového věku nebude náležet. Tuto skutečnost musí nejpozději do 8 dnů oznámit ČSSZ a ta výplatu

předčasného starobního důchodu zastaví. Po ukončení zaměstnání nebo při dosažení důchodového věku mu bude na základě žádosti výplata důchodu obnovena. Procentní výměra předčasného starobního důchodu pak může být zvýšena s ohledem na dobu, kterou po přiznání předčasného důchodu bez jeho pobírání odpracoval. Podrobné informace

o podmínkách nároku na předčasný starobní důchod, jeho výši a výpočtu lze získat při osobní návštěvě OSSZ, klientského centra pro důchodové pojištění při ústředí ČSSZ nebo prostřednictvím telefonní informační linky 800 050 248.
Zdroj: https://www.mpsv.cz/files/clanky/32236/TZ_podminky_naroku_na_predcasny_duchod_21122017.pdf

Životní a existenční minimum.

Definice životního a existenčního minima

- **Životní minimum** je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.

Existenční minimum je minimální hranicí peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Tento institut byl vedle životního minima zaveden z důvodu větší motivace pro dospělé osoby v hmotné nouzi. Existenční minimum nelze použít u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let.

Právní úprava

- Životní a existenční minimum je **upraveno zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu**, v platném znění.
- Platné částky životního a existenčního minima jsou stanoveny **nařízením vlády č. 409/2011 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima**.

Hlavní využití

- **Hlavní využití** životního a existenčního minima je **v zákoně č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi**. Životní minimum plní rozhodující úlohu při posuzování hmotné nouze i jako sociálně-ochranná veličina
- Životní a existenční minimum **je využíváno také v zákoně č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře** při zjišťování nároku na dávky, které zabezpečují adresnou pomoc rodinám s dětmi ve stanovených sociálních situacích (u přídavku na dítě a porodného). V případě dávek pěstounské péče tvoří i základ pro výpočet jejich výše.
- Další využití životního minima je například v soudní praxi pro stanovení alimentačních povinností, v případě exekucí pro nezabavitelné částky apod.

Náklady na bydlení

- Životní minimum ani existenční minimum nezahrnují nezbytné náklady na bydlení.
- Ochrana v oblasti bydlení je řešena v rámci systému státní sociální podpory poskytováním příspěvku na bydlení a v systému pomoci v hmotné nouzi doplatkem na bydlení.

Částky životního minima v Kč za měsíc

pro jednotlivce	3 410
pro první osobu v domácnosti	3 140
pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem	2 830
pro nezaopatřené dítě ve věku	
do 6 let	1 740
6 až 15 let	2 140
15 až 26 let (nezaopatřené)	2 450

Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti.

Částka existenčního minima v Kč za měsíc

existenční minimum	2 200

Příklady životního minima různých typů domácností v Kč za měsíc

jednotlivec	**3 410**
2 dospělí	3 140 + 2 830 = **5 970**
1 dospělý, 1 dítě ve věku 5 let	3 140 + 1 740 = **4 880**
2 dospělí, 1 dítě ve věku 5 let	3 140 + 2 830 + 1 740 = **7 710**
2 dospělí, 2 děti ve věku 8 a 16 let	3 140+ 2 830 + 2 140 + 2 450 = **10 560**
2 dospělí, 3 děti ve věku 5, 8 a 16 let	3 140 + 2 830 + 1 740 + 2 140 + 2 450 =**12 300**

Společně posuzované osoby

- rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- manželé nebo registrovaní partneři
- rodiče a děti nezletilé zaopatřené nebo zletilé, pokud tyto děti s rodiči užívají byt a nejsou posuzovány s jinými osobami,
- jiné osoby společně užívající byt, pokud písemně neprohlásí, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Společně posuzovanými osobami jsou i osoby, které se přechodně, z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání, zdravotních nebo pracovních (včetně dobrovolnické služby), zdržují mimo byt.

Započitatelné příjmy

S životním minimem se porovnávají všechny **čisté peněžní příjmy** jednotlivce nebo společně posuzovaných osob (z pracovní činnosti, z podnikání, z kapitálového majetku, z pronájmu, důchody, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory a ostatní sociální dávky, podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci, výživné atd.) s **výjimkou**:

- příspěvku na bydlení, doplatku na bydlení a jednorázových sociálních dávek,
- příjmů z prodeje nemovitostí a odstupného za uvolnění bytu použitých k úhradě nákladů na uspokojení bytové potřeby,
- náhrady škody a finančních prostředků na odstranění následků živelní pohromy,
- peněžní pomoci obětem trestné činnosti,
- sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem,
- podpory z prostředků nadací a občanských sdružení,
- stipendií,
- odměn za darování krve,
- daňového bonusu,
- příspěvku na péči (v okruhu společně posuzovaných osob),

- části příspěvku na úhradu potřeb dítěte, který náleží ze zdravotních důvodů,
- příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku,
- zvláštního příspěvku k důchodu pro účastníky národního boje za vznik a osvobození Československa,

příjmu plynoucího na základě rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva z titulu spravedlivého zadostiučinění nebo z titulu smírného urovnání záležitostí.

Valorizace životního a existenčního minima

- Životní a existenční minimum je zvyšováno nařízením vlády.
- Při zvyšování částek životního a existenčního minima se zachovává jejich reálná úroveň.
- Vláda je zmocněna zvyšovat částky životního a existenčního minima **od 1. ledna podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby přesáhne** ve stanoveném rozhodném období **5 %**.
- Částky životního a existenčního minima může vláda za mimořádných okolností zvýšit **také mimo termín pravidelné valorizace**.

Informace a žádosti

Žádosti o **dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory** se podávají **na kontaktních pracovištích krajských poboček Úřadu práce ČR** podle místa trvalého pobytu občana.

Pracovníci příslušných kontaktních pracovišť poskytnou všechny potřebné informace.
Zdroj: https://www.mpsv.cz/cs/11852

Jak odejít dříve do penze? Co se vyplatí? Předčasný důchod, předdůchod nebo jiná varianta. Dnes přinášíme převzatý článek týkající se tzv. předčasného důchodu.

I přesto, že důchodového věku dosáhnete až v roce 2021, můžete odejít do tzv. předčasného důchodu už letos. Zároveň musíte splnit podmínku získaných alespoň 35 let pojištění, pro předčasný starobní důchod totiž platí, že minimální doba důchodového pojištění se stanoví výhradně podle roku, ve kterém občan dosáhne důchodového věku.

Odchod do předčasného starobního důchodu je individuální rozhodnutí. Než je učiníte, je třeba vzít v úvahu, že předčasný starobní důchod se vám bude trvale krátit, i to, že do doby dosažení důchodového věku budete omezeni v možnostech případného přivýdělku.

Maximální dobu odchodu do důchodu dříve určuje důchodový věk

Zjistit, od kdy můžete nejdříve žádat o přiznání předčasného důchodu a jakou musíte získat dobu pojištění, samozřejmě i to, jaký je váš důchodový věk a kdy ho dosáhnete, můžete snadno pomocí důchodové kalkulačky České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ).

Zákon o důchodovém pojištění říká: „Je-li důchodový věk nižší než 63 let, může být předčasný starobní důchod přiznán nejvýše o tři roky dříve před dosažením důchodového věku. Je-li důchodový věk alespoň 63 let, může být předčasný starobní důchod přiznán až o pět let dříve, ale ne dříve než od dosažení 60 let věku.“

Pokud je tedy důchodový věk člověka například 63 let a osm měsíců, může jít do důchodu nejvýše o tři roky a osm měsíců dříve. Člověk s důchodovým věkem 64 let a dva měsíce může jít do důchodu dříve nejvýše o čtyři roky a dva měsíce apod. Teprve lidé, jejichž důchodový věk je 65 let, budou moci mít předčasný starobní důchod přiznaný o celých pět let dříve před dosažením důchodového věku.

Jak se předčasný starobní důchod krátí

Výše krácení důchodu je závislá na délce doby, která chybí od data přiznání předčasného starobního důchodu do dosažení důchodového věku.

Sazba procentní výměry důchodu se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne přiznání důchodu do dosažení důchodového věku o 0,9 procenta výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů, o 1,2 procenta za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne a o 1,5 procenta za období od 721. kalendářního dne.

O zvolení vhodného data přiznání předčasného důchodu s ohledem na 90denní úseky je vhodné poradit se s odborníky okresní správy sociálního zabezpečení. Přiznání důchodu o několik dnů dříve může totiž znamenat srážku za další započatý úsek.

Příklady výpočtu předčasného starobního důchodu přiznaného v roce 2018

Příklad č. 1:

- Muž narozený 1. června 1957 má důchodový věk 63 let a osm měsíců, dosáhne ho tedy 1. února 2021.
- K 17. únoru 2018 – o bezmála tři roky dříve – odejde do předčasného starobního důchodu (tj. přesně o 1080 dnů před dosažením důchodového věku, tedy 12 devadesátidenních úseků).
- K tomuto datu získal celkem 40 let pojištění, za každý rok pojištění činí sazba procentní výměry důchodu 1,5 procenta výpočtového základu, tj. 60 procent (40 x 1,5%).
- Jeho výpočtový základ je 14 tisíc korun. Za 1080 dnů „předčasnosti“ se sazba procentní výměry důchodu snižuje o 14,4 procenta výpočtového základu (4 x 0,9 % + 4 x 1,2 % + 4 x 1,5% = 14,4 %). Po snížení o 14,4 procenta činí sazba procentní výměry 45,6 procenta.
- Procentní výměra důchodu tedy činí 6384 korun (45,6 procenta ze 14 tisíc korun). Základní výměra v roce 2018, stejná pro všechny důchody, je 2700 korun.
- **Výše předčasného starobního důchodu bude tedy celkem 9084 korun (6384 + 2700)**.

POZOR: Pokud by muž odešel do předčasného důchodu přesně o tři roky (tj. o 1096 dní) dříve, bylo by krácení větší – činilo by 15,9 procenta za 13 započatých 90denních úseků.

Příklad č. 2:

- Muž narozený 1. února 1955 má důchodový věk 63 let a čtyři měsíce, dosáhne ho tedy 1. června 2018.
- Potřebná doba pojištění je 34 let.
- K 1 lednu 2018 – o zhruba pět měsíců dříve – odejde do předčasného starobního důchodu (tj. přesně 152 dnů před dosažením důchodového věku, tedy dva započaté devadesátidenní úseky).
- K tomuto datu získal celkem 40 let pojištění.
- Jeho výpočtový základ je 14 tisíc korun. Sazba procentní výměry důchodu činí za každý rok pojištění 1,5 procenta výpočtového základu, tj. 60 procent (40 x 1,5 %). Za 152 dnů „předčasnosti“ se sazba procentní výměry důchodu snižuje o 1,8 procenta výpočtového základu (2 x 0,9 %). Po snížení o 1,8 procenta činí sazba procentní výměry 58,2

procenta.

- Procentní výměra důchodu tedy je 8148 korun (58,2 % ze 14 000 Kč). Základní výměra v roce 2018, stejná pro všechny důchody, je 2700 korun.
- **Výše předčasného starobního důchodu bude tedy celkem 10 848 korun (8148 + 2700).**

Zdroj: ČSSZ

Výše krácení důchodu podle doby předčasnosti (výpočtový základ činí 14 tisíc korun, doba pojištění je 40 let)

Výše krácení důchodu podle doby předčasnosti (výpočtový základ činí 14 tisíc korun, doba pojištění je 40 let)

Důchod přiznán dříve o:	Krácení sazby procentní výměry důchodu	Krácení procentní výměru důchodu v Kč
90 dní	0,9 %	126
180 dní	1,8 %	252
360 dní	3,6 %	504
720 dní	8,4 %	1176
1080 dní	14,4 %	2016
1440 dní	20,4 %	2856
1800 dní	26,4 %	3696

Zdroj: ČSSZ

Předčasný důchod nelze přiznat zpětně, ani ho „změnit“ na řádný starobní důchod

Žádost o předčasný starobní důchod musíte podat osobně podle místa svého trvalého pobytu, a to příslušné na okresní (v Praze Pražské, v Brně Městské) správě sociálního zabezpečení (OSSZ). Není možné ho přiznat zpětně, ale nejdříve ode dne podání žádosti.

Přiznání předčasného starobního důchodu také vylučuje nárok na řádný starobní důchod, tzn., že ani po dosažení důchodového věku se předčasný důchod nemůže změnit na řádný starobní. Od dosažení důchodového věku však pro příjemce předčasného důchodu platí stejná pravidla a možnosti jako pro řádného důchodce.

Přivýdělek při předčasném starobním důchodu

Při výplatě předčasného starobního důchodu není možné až do data dosažení důchodového věku vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění.

Je ale možné si přivydělat. Výplatě předčasného starobního důchodu do dosažení důchodového věku nebrání takové činnosti, které nepodléhají odvodům na sociální/ důchodové pojištění. Jsou to:

- tzv. zaměstnání malého rozsahu, kde příjem nedosahuje 2500 korun měsíčně,

- činnost vykonávaná na základě dohody o provedení práce, pokud výše započitatelného příjmu v měsíci nepřesahuje částku 10 tisíc korun,

- výkon samostatné výdělečné činnosti v rozsahu, který nezaloží v daném kalendářním roce účast na pojištění (což je v roce 2018 do výše ročního příjmu 71 950 korun).

Toto omezení v možnostech přivýdělku platí jen do dosažení důchodového věku.

Od jeho dosažení se na příjemce předčasného důchodu vztahují stejná pravidla jako na řádného důchodce. To znamená, že může vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění, tedy podnikat či pracovat, a to v pracovním poměru uzavřeném na dobu určitou i na neurčitou.

Za 360 dní výdělečné činnosti zakládající účast na pojištění vykonávané po vzniku nároku na důchod při jeho současném pobírání může požádat o zvýšení důchodu.

Pobírání předčasného starobního důchodu lze přerušit

V situaci, kdy příjemce předčasného starobního důchodu, který ještě nedosáhl důchodového věku, nastoupí do zaměstnání, které zakládá účast na pojištění, výplata předčasného starobního důchodu mu do ukončení zaměstnání nebo dosažení důchodového věku nebude náležet.

Tuto skutečnost musíte nejpozději do osmi dnů oznámit ČSSZ a ta výplatu předčasného starobního důchodu zastaví. Po ukončení zaměstnání nebo při dosažení důchodového věku vám bude na základě žádosti výplata důchodu obnovena. Procentní výměra předčasného starobního důchodu pak může být zvýšena s ohledem na dobu, kterou jste po přiznání předčasného důchodu bez jeho pobírání odpracovali.

Zdroj: Novinky.cz, Barbora Buřínská

Sirotčí důchod.

Také nezaopatřené dítě má nárok v případě smrti rodičů na důchod. Jedná se o tzv. sirotčí důchod.

Podmínky nároku na sirotčí důchod

Na sirotčí důchod má nárok nezaopatřené dítě, pokud zemře

- rodič (osvojitel) dítěte, nebo
- osoba, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů, a dítě na ni bylo v době její smrti převážně odkázáno výživou, kterou nemohli ze závažných důvodů zajistit jeho rodiče.

Zemřelý musí být navíc poživatelem starobního nebo **invalidního důchodu**, nebo musí splňovat ke dni smrti podmínku alespoň poloviny doby pojištění potřebné pro nárok na invalidní důchod nebo splnil podmínky pro nárok na starobní důchod anebo zemřel následkem pracovního úrazu.

Osiřelé nezaopatřené dítě má po splnění těchto podmínek nárok na sirotčí důchod **po každé z výše uvedených osob**.

Nárok na sirotčí důchod nevzniká po pěstounovi nebo jeho manželovi.

Nárok na sirotčí důchod zaniká osvojením. Pokud oboustranně osiřelé dítě osvojí jen jedna osoba, zaniká nárok na ten sirotčí důchod, který náležel po osobě, kterou osvojitel nahradil. Dojde-li ke zrušení osvojení, vznikne nárok na sirotčí důchod znovu, a to ve výši, v jaké by náležel, kdyby byl vyplácen ke dni zrušení osvojení.

Výše sirotčího důchodu

Výše **základní výměry** sirotčího důchodu v roce 2010 byla 2 170 Kč, v roce 2011 byla 2 330 Kč měsíčně, v roce 2012 byla 2 270 Kč, v roce 2013 byla 2 330 Kč, v roce 2014 byla 2 340 Kč, v roce 2015 potom 2 400 Kč, v roce 2016 pak 2 440 Kč, v roce 2017 pak 2 500 Kč a **v roce 2018 se zvyšuje na 2 700 Kč měsíčně**.

Výše **procentní výměry** sirotčího důchodu činí 40 % procentní výměry starobního nebo invalidního důchodu III. stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý v době smrti.

Praktický příklad
Studentovi střední školy Modrému (18 let) zemřel tatínek. Vypočtený důchod činil 12 400 Kč. Jak vysoký bude mít sirotčí důchod student Modrý v roce 2018?

- Důchod zemřelého se skládá ze základní výměry 2 700 Kč a procentní části 10 000 Kč.
- Procentní výměra sirotčího důchodu bude 4 000 Kč (40 % z 10 000 Kč), základní výměra sirotčího důchodu bude 2 700 Kč.
- Student Modrý bude mít sirotčí důchod 6 700 Kč (2 700 Kč + 4 000 Kč).

Jak požádat o důchod?
O sirotčí důchod je potřeba si vždy písemně zažádat na místně příslušné OSSZ. Zletilé děti si podávají žádost o sirotčí důchody samy. Za nezletité děti podává žádost žijící rodič nebo opatrovník dítěte.

K žádosti o sirotčí důchod je třeba doložit tyto doklady: *občanský průkaz žadatele o sirotčí důchod, rodný list žadatele o sirotčí důchod, potvrzení o studiu a úmrtní list rodiče.* Jestliže zemřelý rodič ještě nepobíral důchod, tak bude vyřízení trvat déle, protože bude nutné donést všechny doklady, jako by zemřelý rodič žádal o důchod.

Nejdéle lze pobírat sirotčí důchod do 26 let
Sirotčí důchod mohou pobírat pouze nezaopatřené děti. Za nezaopatřené děti se považují děti do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku:

- Jestliže se dítě soustavně připravuje na budoucí povolání, tj. studuje na středních a vysokých školách v České republice, případně v zahraničí (při splnění podmínek Ministerstva školství).
- Když se dítě nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz. Například při ukončení studia ze zdravotních důvodů má dítě nadále nárok na sirotčí důchod.
- Jestliže je dítě z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Výdělek během studia a o prázdninách
Všichni studenti pobírající sirotčí důchod musí každoročně doručit na OSSZ potvrzení o studiu. Během studia na střední či vysoké škole lze mít příjem a nárok na sirotčí důchod nezaniká. Pokud přeruší studium a začne pracovat nebo podnikat, tak ztratí nárok na sirotčí důchod. Sirotčí důchod lze však obnovit, jestliže dítě mladší 26 let začne opět studovat.

Studenti středních a vysokých škol pobírají sirotčí důchod i o prázdninách. Doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, když dítě pokračuje bez přerušení, se považuje za studium.

Dítě má **nárok na sirotčí důchod i poslední prázdniny** po ukončení střední školy, jestliže po celý kalendářní měsíc nevykonává výdělečnou činnost, ze které se odvádí sociální pojištění nebo nepobírá podporu v nezaměstnanosti.

Vysokoškolák je nezaopatřeným dítětem rovněž v kalendářním měsíci, v němž ukončí studium na vysoké škole a dále následující kalendářní měsíc, pokud po celý tento měsíc nevykonává výdělečnou činnost, ze které se odvádí sociální pojištění nebo nepobírá podporu v nezaměstnanosti.
Zdroj: https://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/pozustalostni-duchody/sirotci-duchod/

Kdo může obdržet přeplatek zdravotního pojištění za rok 2017?

10.01.2018 | Petr Gola, Finance.cz
Z důvodu uplatnění daňových slev a daňových odpočtů nemusí někteří výdělečně činní občané platit nic na dani z příjmu fyzických osob, zdravotní pojištění se však platí vždy. Lze obdržet přeplatek na zdravotním pojištění za rok 2017?

Zdravotní pojištění je povinnou daní. Každý zaměstnanec a každá osoba samostatně výdělečně činná platí zdravotní pojištění. Zdravotní pojištění se platí z jakkoliv vysokého příjmu ze závislé činnosti nebo samostatné výdělečné činnosti, při výpočtu zdravotního pojištění není stanoven žádný strop, jako je tomu při výpočtu sociálního pojištění.

- Při výpočtu zdravotního pojištění u zaměstnanců, kteří nejsou státními pojištěnci, musí být dodržen alespoň minimální vyměřovací základ na úrovni minimální mzdy. Státní pojištěnci (např. studenti nebo penzisté) zaplatí zdravotní pojištění při práci na zkrácený úvazek s hrubou mzdou nižší než minimální mzda ze skutečné hrubé mzdy
- OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost musí zdravotní pojištění zaplatit alespoň z minimálního vyměřovacího základu. OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost zaplatí zdravotní pojištění ze skutečného vyměřovacího základu.

Zaměstnanci nemůže vzniknout nárok na přeplatek
Z hrubé mzdy je zaměstnanci sraženo jeho zaměstnavatelem na zdravotním pojištění 4,5 % z jeho hrubé mzdy, dalších 9 % na zdravotním pojištění zaplatí za zaměstnance zaměstnavatel. Protože na výpočet zdravotního pojištění nemají vliv žádné daňové slevy, daňové odpočty nebo rodinná situace, tak **zaměstnanci nemůže vzniknout nárok na přeplatek na zdravotním pojištění**. Veškeré povinnosti u zdravotního pojištění za rok 2017 byly vyřešeny při výpočtu měsíčních odvodů na zdravotním pojištění.

OSVČ a přeplatek na zdravotním pojištění
Osoby samostatně výdělečně činné mohou obdržet přeplatek na zdravotním pojištění. A to v případě, že zaplacené zálohy během roku 2017 byly vyšší než vypočtené roční zdravotní pojištění za celý rok 2017. Pokud není přeplatek určen k úhradě dalších měsíčních záloh, tak ho zdravotní pojišťovna **zašle na bankovní účet** po podaném přehledu o příjmech a výdajích za rok 2017.

Praktický příklad 1): zálohy vyšší než skutečně vypočtené zdravotní pojištění
Pan Novák vykonával po celý rok 2017 hlavní samostatnou výdělečnou činnost, na měsíčních zálohách zaplatil celkem za celý rok 2017 částku 35 600 Kč. Za rok 2017 dosáhl pan Novák hrubého zisku (příjem – výdaj) ve výši 470 000 Kč. Vyměřovací základ pro platbu zdravotního pojištění za rok 2017 je tedy 235 000 Kč (470 000 Kč x 50 %). Roční zdravotní pojištění je 31 725 Kč (235 000 Kč x 13,5 %). Po podání přehledu za rok 2017 obdrží pan Novák přeplatek ve výši 3 875 Kč (35 600 Kč – 31 725 Kč).

Praktický příklad 2): přeplatek na zdravotním pojištění a minimální vyměřovací základ
Živnostnice paní Sýkorová vykonávala po celý rok 2017 hlavní samostatnou výdělečnou činnost. Na měsíčních zálohách zaplatila 33 600 Kč. Rok 2017 byl však pro paní Sýkorovou méně úspěšný, hrubý zisk činil pouze 290 000 Kč. Skutečný vyměřovací základ ve výši 145 000 Kč (290 000 Kč x 50 %) je nižší než minimální vyměřovací základ ve výši 169 392 Kč. Zdravotní pojištění za rok 2017 se bude

tedy počítat z minimálního vyměřovacího základu. Roční zdravotní pojištění je 22 868 Kč (169 392 Kč x 13,5 %). Paní Sýkorová tedy obdrží přeplatek 10 732 Kč (33 600 Kč – 22 868 Kč).

Kdy OSVČ nemá nárok na vrácení přeplatku?
Osoby samostatně výdělečně činné, které během roku 2017 platily **minimální měsíční zálohy ve výši 1 906 Kč**, nemohou obdržet přeplatek na zdravotním pojištění. A to ani v případě, že je hospodaření za rok 2017 ztrátové. Při výkonu hlavní samostatné výdělečné činnosti musí být vždy zaplaceno alespoň minimální zdravotní pojištění.

Další příčiny vzniku přeplatku
V praxi může vzniknout přeplatek na zdravotním pojištění např. u osoby bez zdanitelných příjmů nebo i u zaměstnavatele. V takových případech je však vhodné přeplatek na zdravotním pojištění řešit ihned, není potřeba čekat na ukončení kalendářního roku jako v případě osob samostatně výdělečně činných. O přeplatek je dobré si co nejdříve u příslušné zdravotní pojišťovny **zažádat**. Zaměstnavatel může např. zaslat platbu za zaměstnance na účet nesprávné zdravotní pojišťovny.

Praktický příklad 3): zdravotní pojištění a platby omylem
Paní Šťastná měla v měsících lednu až dubnu 2017 příjem pouze z pronájmu, pro účely placení zdravotního pojištění byla tedy OBZP (osoba bez zdanitelných příjmů) a platila si měsíční zdravotní pojištění ve výši 1 485 Kč (13,5 % z minimální mzdy 11 000 Kč). Od května nastoupila paní Šťastná do zaměstnání a zdravotní pojištění ji bylo sráženo z hrubé mzdy. Od května již nebyla tedy OBZP. Přesto paní Šťastná zaplatila ještě dvě měsíční platby navíc, než zrušila trvalý bankovní příkaz. Paní Šťastná si mohla ihned po zjištění této skutečnosti požádat svoji zdravotní pojišťovnu o vrácení přeplatku ve výši 2 970 Kč.
Zdroj: https://www.finance.cz/503175-zdravotni-pojisteni-preplatek/

Výpočet čisté mzdy v roce 2018: Kolik dostanete, kolik vám strhnou.

Petra Dlouhá | rubrika: Když se řekne | 8. 1. 2018
Minimální mzda je od ledna 2018 12 200 korun měsíčně. Na většinu povolání se ale vztahuje vyšší spodní hranice, takzvaná zaručená mzda. Minimální částky jsou myšlené v hrubém, čistého to dá míň.

Jak se počítá čistá mzda
Vzoreček výpočtu čisté mzdy vypadá takhle: hrubá mzda minus pojistné na sociální pojištění (šest a půl procenta z hrubé mzdy) minus pojistné na zdravotní pojištění (čtyři a půl procenta z hrubé mzdy) minus daň z příjmů. Pozor na to, že daň se sice odečítá z hrubé mzdy, ale počítá se ze superhrubé mzdy – dělá patnáct procent ze superhrubé mzdy zaokrouhlené na stokoruny nahoru. Do výpočtu vstupují ještě slevy na dani a nezdanitelné části základu daně, které výslednou daň snižují, víc si o nich řekneme níž.

Superhrubá mzda je hrubá mzda zvýšená o odvody, které za zaměstnance platí zaměstnavatel. Na sociální pojištění odvádí dvacet pět procent z hrubé mzdy, na zdravotní pojištění devět procent; to ale není všechno další pojistné je ještě „hrazené zaměstnancem“.

Maximální vyměřovací základ pro sociální pojištění je 48násobek průměrné mzdy platné v daném roce.

Ta se v roce 2018 rovná 29 979 korunám, 48násobek je 1 438 992 korun. Z peněz, které v roce 2018 vyděláte nad tuhle částku, už se sociální pojištění neplatí. Pro zdravotní pojištění horní limit neexistuje.

Jestli vyděláváte hodně, dopadne na vás takzvaná solidární daň. Tu platí lidé, jejichž hrubá mzda je vyšší než čtyřnásobek průměrné mzdy, v roce 2018 tedy než 119 916 korun. Když je v některém měsíci vaše hrubá mzda vyšší, ze sumy nad uvedený limit vám zaměstnavatel strhne sedmiprocentní solidární daň.

Podstatná je ale hranice příjmů za rok, která odpovídá 48násobku průměrné mzdy, letos 1 438 992 korunám. Když v roce 2018 vyděláte víc, budete muset na začátku roku 2019 sami podat daňové přiznání a solidární daň přiznat. Když limit příjmů přesáhnete jen v některých měsících, ale celkovou roční hranici nepřevýšíte, může za vás daň vyúčtovat zaměstnavatel v ročním zúčtování a stržená solidární daň se vám vrátí.

Co dokáže srazit daň z příjmů
Každý poplatník daně z příjmů si může od daně odečítat **základní daňovou slevu na poplatníka**: 24 840 korun ročně (2070 korun měsíčně). Sleva v plné roční výši náleží i tomu, kdo měl zdanitelné příjmy jen část roku.

Hodit se může také **daňová sleva na dítě**, které živíte a se kterým žijete ve společné domácnosti. Úleva na první dítě od roku 2018 dělá 1267 korun měsíčně, 15 204 korun ročně. Za druhé vyživované dítě si můžete z daně odečíst celkem 19 404 (1617 korun měsíčně), za třetí a každé další dítě 24 204 korun za rok (2017 korun měsíčně). Když má dítě průkaz ZTP/P sleva se dvojnásobí. Slevu na jedno dítě smí uplatnit pouze jeden rodič.

Daňové zvýhodnění se počítá za dítě do věku 26 let, které se soustavně připravuje na budoucí povolání, tedy studuje, nebo za dítě, které se kvůli špatnému zdraví připravovat nemůže. Musí jít o dítě vlastní, osvojené, dítě v náhradní péči, dítě druhého z manželů nebo vnouče, jehož rodiče nemají příjmy, na které by mohli daňovou slevu použít. Slevu nemůžete využít za dítě družky nebo druha. Lze ji ale využít na dítě registrovaného partnera nebo partnerky. Pokud podmínky pro přiznání slevy splňujete jen část roku, můžete si z daně slevit poměrné částky za jednotlivé měsíce.

Sleva na dítě na rozdíl od jiných daňových slev zakládá nárok na **daňový bonus**: Když se dostane daň z příjmů po započítání slevy na dítě do minusu, nejen, že daň neplatíte, ale stát vám ještě vyplatí „minusovou částku“ jako bonus. Stropem bonusu je 60 300 korun ročně. Nárok je na něj ale jen v případě, že jste v daném roce vydělali alespoň šestinásobek minimální mzdy, v roce 2018 tedy nejmíň 73 200 korun hrubého. A pozor na změnu: Od roku 2018 se při posuzování nároku na bonus zohledňují pouze příjmy ze závislé činnosti (zaměstnání) a samostatné výdělečné činnosti. Příjmy z pronájmu nebo kapitálového majetku už vám letos k bonusu nepomůžou.

Za dítě, které chodí do školky nebo jiného předškolního zařízení, můžete z daně srazit také **slevu na školku**. Ta roste stejně jako minimální mzda, za rok 2018 si můžete odečíst z daně z příjmů až 12 200 korun - podle toho, kolik jste skutečně za předškolní zařízení zaplatili, výdaje se dokládají. Sleva se uplatňuje vždy za celý rok naráz v ročním zúčtování, které za zaměstnance provádí zaměstnavatel, nebo v daňovém přiznání. Slevu může využít vždy jen jeden z rodičů, kteří s dítětem žijí ve společné domácnosti.

K dispozici je také **sleva na manželku, manžela (případně registrovaného partnera či partnerku)** – v případě že její

(jeho) příjmy v daném roce nejsou vyšší než 68 tisíc korun. Sleva se uplatňuje vždy za celý rok a dělá 24 840 korun; když má váš muž nebo žena průkaz ZTP/P, dvojnásobí se. Pokud uzavřete sňatek až v průběhu roku, rovná se sleva dvanáctině z 24 840 korun za každý měsíc, ve kterém jste byli od prvního kalendářního dne svoji.

CO SE POČÍTÁ DO PŘÍJMŮ MANŽELKY NEBO MANŽELA

Při posuzování nároku na daňovou slevu se nezohledňují:

- dávky státní sociální podpory (tedy například rodičovský příspěvek, přídavek na dítě nebo příspěvek na bydlení)
- dávky sociální péče
- dávky pomoci v hmotné nouzi
- příspěvek na péči, na sociální služby
- státní příspěvek na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření nebo ke stavebnímu spoření
- stipendium poskytované studentům, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání
- příjem plynoucí z důvodu péče o osobu blízkou či jinou osobu, která má dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči

Do příjmů se započítají:

- příjmy od zaměstnavatele (v hrubém), z podnikání nebo pronájmu
- všechny typy důchodů
- dávky nemocenského pojištění, jako je nemocenská, mateřská nebo ošetřovné
- náhrada mzdy při pracovní neschopnosti
- podpora v nezaměstnanosti

Vydělávající student může čerpat i daňovou **slevu na studium**. Podmínkou je, že v období, za které si slevu nárokuje, mu ještě nebylo šestadvacet (nebo osmadvacet, pokud prezenčně studoval doktorský program) a studoval na státem uznané škole. Sleva se přiznává pouze za kalendářní měsíce, na jejichž začátku jste splňovali podmínky; sleva se dělá 335 korun za měsíc.

Zaměstnanci se zdravotním postižením si mohou z daně odečítat **slevu na invaliditu a průkaz ZTP/P**.

Slevy na dani můžete odečítat u zaměstnavatele, u kterého podepíšete prohlášení k dani.

Sleva na poplatníka	24 840 Kč (měsíčně 2070 Kč)
Sleva na vyživovaného manžela/manželku	24 840 Kč (uplatňuje se ročně)
Sleva na vyživovaného manžela/ manželku ZTP/P	49 680 Kč (měsíčně 4140 Kč)
Sleva pro invalidní důchod I. a II. Stupně	2520 Kč (měsíčně 210 Kč)
Sleva pro invalidní důchod III. Stupně	5040 Kč (měsíčně 420 Kč)
Sleva pro držitele průkazu ZTP/P	16 140 Kč (měsíčně 1345 Kč)
Sleva pro studenta	4020 Kč (měsíčně 335 Kč)
Sleva na dítě	- u prvního dítěte 15 204 Kč (1 267 Kč měsíčně), - u druhého dítěte 19 404 korun ročně (1617 korun měsíčně), - u třetího a každého dalšího 24 204 korun (2017 korun měsíčně). U dítěte s průkazem ZTP/P se sleva dvojnásobí
Za školku	až 12 200 korun ročně

Zdroj: https://www.penize.cz/mzda-a-plat/329379-vypocet-ciste-mzdy-v-roce-2018-kolik-dostanete-kolik-vam-strhnou

K jakým změnám, o nichž by pojištěnci měli vědět, dojde od 1. ledna 2018?

Dokončení ze str. 1

Vyměřovací základ osob samostatně výdělečně činných, takže od 1. 1. 2018 je **minimální záloha OSVČ 2 024 Kč** (místo dosavadních 1 906 Kč). Zvýšení minimální mzdy pak znamená zvýšení vyměřovacího základu osob bez zdanitelných příjmů a minimálního vyměřovacího základu zaměstnanců.

Od 1. 1. 2018 je **pojistné OBZP a minimální pojistné zaměstnanců 1 647 Kč** (místo dosavadních 1 485 Kč).
Mění se i vyměřovací základ pro pojistné hrazené státem – **pojistné u osob, za které je plátcem pojistného stát, činí 969 Kč** (místo dosavadních 920 Kč).

Mgr. Oldřich Tichý
vedoucí tiskového oddělení a tiskový mluvčí

V prosinci a lednu se stali tatínky. Mají od února nárok na otcovskou?

Praha 11. 1. 2018

Letos od 1. února si novopečení tátové budou moci poprvé požádat o novou dávku nemocenského pojištění – otcovskou. Tato sedmidenní dávka jim umožní zůstat doma spolu s maminkou a jejich miminkem. Ovšem pozor, pokud je dnem narození dítěte 21. nebo 22. prosinec 2017, platí, že dávku musí začít čerpat hned ve čtvrtek 1. února.

Při pozdějším nástupu by nárok na dávku nevznikl, nebyla by splněna podmínka nástupu na dávku v období šesti týdnů ode dne narození dítěte. Stejné je to i v případě nároku na otcovskou, pokud bylo dítě převzato do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

Jaká pravidla pro čerpání otcovské platí v situaci, kdy se dítě narodilo v prosinci a lednu

To na příkladech ukazuje Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ). Obecně totiž platí, že v případech, kdy se miminko narodilo v období šesti týdnů před 1. 2., tedy 21. 12. 2017 nebo později, vznikne tatínkům nárok na dávku, jen když si termín nástupu na otcovskou určí v období od data účinnosti právní úpravy do konce šestého týdne ode dne narození dítěte (tj. den narození + 41 dnů, výjimkou jsou pouze děti narozené 21. prosince 2017).

Příklad 1:
Dítě se narodilo 25. 12. 2017. Na otcovskou je nutno nastoupit v období od 1. 2. do 4. 2. 2018.

Příklad 2:
Dítě se narodilo 3. 1. 2018. Na otcovskou je nutno nastoupit v období od 1. 2. do 13. 2. 2018.

Příklad 3:
Dítě se narodí 3. 2. 2018. Na otcovskou je nutno nastoupit v období od 3. 2. do 16. 3. 2018.

Jaké jsou podmínky pro nárok na otcovskou

Základní podmínkou je účast na nemocenském pojištění (z příjmu ze zaměstnání, které trvá, je odváděno pojistné na sociální zabezpečení). U osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) musí být splněna podmínka dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ aspoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni nástupu na otcovskou. U OSVČ, v době pobírání této dávky, dávka nenáleží za dny, ve kterých vykonává osobně samostatnou výdělečnou činnost.

Dokončení na str:15.

Jak o otcovskou požádat
Nejprve je třeba v zaměstnání požádat zaměstnavatele o rodičovskou dovolenou (řídí se zákoníkem práce). Žádost o dávku otcovské poporodní péče (otcovskou) se uplatní na stejnojmenném tiskopisu (k dispozici bude na webu ČSSZ poslední lednový týden). Žadatel vyplní jeho přední stranu a odešle ho svému zaměstnavateli, který vyplní druhou stranu. Po skončení podpůrčí doby tj. po uplynutí 7 dnů zaměstnavatel odešle vyplněný tiskopis vč. příslušné přílohy okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ), tj. obdobný postup jako u ostatních dávek nemocenského pojištění. OSVČ budou žádost uplatňovat po uplynutí podpůrčí doby přímo u OSSZ, u které jsou registrovány.

Po jak dlouhou dobu je otcovská vyplácena a v jaké výši
Dávka se poskytuje maximálně 7 kalendářních dnů ode dne nástupu a její výplatu nelze přerušovat. Otcovská náleží jen jednou, a to i v případech, kdy rodič pečuje o dvojčata či víceřata. Výše otcovské činí 70 % redukovaného denního vyměřovacího základu za kalendářní den. Ze zákona je lhůta zpracování (výplaty) dávky do jednoho měsíce od data, kdy OSSZ obdrží kompletní doklady potřebné k její výplatě, která se provádí na bankovní účet nebo složenkou na adresu bydliště.

Hrubý příjem[1)]	Výše dávky[2)]	Denní výše dávky[3)]
8 000 Kč	1 295 Kč	185 Kč
10 000 Kč	1 617 Kč	231 Kč
12 000 Kč	1 939 Kč	277 Kč
14 000 Kč	2 261 Kč	323 Kč
16 000 Kč	2 583 Kč	369 Kč
18 000 Kč	2 905 Kč	415 Kč
20 000 Kč	3 227 Kč	461 Kč
25 000 Kč	4 032 Kč	576 Kč
30 000 Kč	4 837 Kč	691 Kč
35 000 Kč	5 348 Kč	764 Kč
40 000 Kč	5 831 Kč	833 Kč
od 91 078 Kč	8 575 Kč[4)]	1 225 Kč[4)]

[1)] plat/mzda + odměny, příplatky, tedy veškeré příjmy, z nichž se odvádí pojistné na sociální zabezpečení
[2)] délka podpůrčí doby (období, po které dávka náleží) je 7 kalendářních dnů
[3)] 70 % redukovaného denního vyměřovacího základu
[4)] maximální výše dávky
Kalkulačka pro výpočet výše dávky je k dispozici na webu MPSV (www.mpsv.cz/cs/11580).
Zdroj: http://www.cssz.cz

Poptávka
"Sběratel koupí starou invalidní tříkolku, tzv. "rikšu". Pokud se pamatuji, jedny byly s jednou dlouhou, dozadu vodorovně směřující rukojetí, na které byly kliky pro pohon předního kola rukama přes dva řetězy a kterou se zároveň řídilo. Pak se ještě vyráběly vozíky s motorem z motocyklu ČZ u pravého zadního kola, které motor poháněl. Řídilo se podobnou pákou jako u ručního vozíku, ovládání plynu a spojky bylo na rukojeti, startovalo a řadilo se táhly a pákami poblíž motoru. Nepojízdnost, špatný stav, nekompletnost apod. NEJSOU PŘEKÁŽKOU!
Kontakt: Emil Nachlinger, Těšovice 51, 384 21 p. Husinec, 775 103 906, nachlinger@cbox.cz".

Lednovým objektivem Ing. Evy Sedláčkové

Naučná stezka Járy Cimrmana soukromý archiv autorky

Obsah
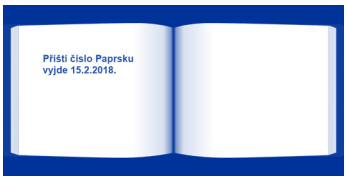
Otázka týdne	1
Kdo může „odejít“ do starobního důchodu v roce 2018	2
Kdy je možné „odejít“ do předčasného starobního důchodu	2
Životní a existenční minimum	4
Jak odejít dříve do penze? Co se vyplatí? Předčasný důchod, předdůchod nebo jiná varianta.	5
Sirotčí důchod	6
Kdo může obdržet přeplatek zdravotního pojištění za rok 2017?	7
Výpočet čisté mzdy v roce 2018: Kolik dostanete, kolik vám strhnou	8
V prosinci a lednu se stali tatínky. Mají od února nárok na otcovskou?	9
STP v ČR z. s. místní organizace Hustopeče	11
STP v ČR z. s. místní organizace Starý Lískovec	12
Pozvánka	14
Poptávka	15
Lednovým objektivem Ing. Evy Sedláčkové	15
O nás	16